

2016

A Néptánc Tudástár összeállítói és munkatársai

Szerkesztette Fügedi János
MTA BTK Zenetudományi Intézet

1. közreadás

DOI: [10.23714/nzntk.ntt.publ.l01774](https://doi.org/10.23714/nzntk.ntt.publ.l01774)

Javasolt hivatkozás

Fügedi János, szerkesztő. 2016. „*A Néptánc Tudástár* összeállítói és munkatársai.” 1. közreadás, [dx.doi.org/10.23714/nzntk.ntt.publ.l01774](https://doi.org/10.23714/nzntk.ntt.publ.l01774). *Néptánc Tudástár*, szerkesztette Fügedi János, MTA BTK Zenetudományi Intézet, [dx.doi.org/10.23714/nzntk.ntt.ind.hu](https://doi.org/10.23714/nzntk.ntt.ind.hu).

MTA
Bölcsészettudományi
Kutatóközpont

Zenetudományi Intézet

Előzmények

A *Néptánc Tudástár* alaprendszere és első 11 adatbázisa az Országos Tudományos Kutatási Alap (OTKA) NK 77922 sz. pályázatának támogatásával készült 2009 és 2014 között. A projektet Fügedi János vezette, a programozást Kemecei Zsolt végezte, valamint ugyancsak ő készítette el a weblap külalakját. Az adatbázisok adatrendszerét a projektvezető, a programozó és az egyes adatbázisok alaptáblázatainak összeállításával megbízott kutatók közösen határozták meg. Az adatbevitelt, az adatok ellenőrzését, valamint az adatok tudományos értelmezését az összeállítók végezték. Munkatársaik aktívan részt vettek az adatbevitelben, hárman közülük (Németh Gabriella, Pálffy Gyula, Szóké né Károlyi Annamária) korábban elkészített anyagaikat bocsátották rendelkezésre.

A *Néptánc Tudástár* fejlesztése folyamatos, így tartalma és készítőinek listája is folyamatosan bővül.

Összeállítók és munkatársak

Dóka Krisztina, PhD — néprajzkutató, tánckutató,

a FOTÓK és a KÉZIRATOK társösszeállítója,
a FILMEK, a TÁNCOK és a LEXIKON munkatársa.

Az ELTE Bölcsészettudományi Karán (etnográfus, 2004) és a Magyar Táncművészeti Főiskolán (táncpedagógus, néptánc szakirány, 2002) diplomázott. Az MTF elvégzése után fiatal akadémiai kutató az MTA Zenetudományi Intézet Néptánc Osztályán, majd az ELTE BTK Magyar és összehasonlító folklorisztika doktori programjának ösztöndíjas hallgatója. 2009-től tudományos segédmunkatársként, 2013-tól tudományos munkatársként ismét az MTA Zenetudományi Intézetében dolgozik, emellett óraadó tanár a Magyar Táncművészeti Főiskolán. 2011-ben védte meg *A magyar táncfolklór átalakulása (1896-1945)* című PhD disszertációját. Terepmunkát Kecskeméten és környékén, valamint Erdélyben, a Nyárad és a Felső-Maros mentén végzett. Tagja a Magyar Etnokoreológiai Társaságnak és az MTA Táncstudományi Munkabizottságának. Kutatási területei a 19. századi népi és társasági táncművelés, a magyar népi táncművelés 20. századi átalakulása, a táncfilmzés korai története, valamint a folklorizmus.

Felföldi László, PhD — néprajzkutató, táncfolklorista,

a LEXIKON társösszeállítója.

Az MTA Zenetudományi Intézet nyugalmazott főmunkatársa, a Szegedi Tudományegyetem címzetes egyetemi tanára, a Magyar Táncművészeti Főiskola címzetes főiskolai tanára, az MTA Néprajztudományi Bizottsága Táncstudományi Munkabizottságának elnökhelyettese. Fő kutatási területe a magyarság és a Kárpát-medence népeinek táncművelése. Emellett helyszíni kutatásokat végzett a Volga-vidéki finnugor és törökös népek, az Ob melléki hantik és manysik, az Égei-tenger melléki oszmán törökök táncairól. E témákban jelentetett meg írásokat.

Fügedi János, PhD — néptánckutató, kinetográfus,
projektvezető, a *Néptánc Tudástár* szerkesztője,
a TÁNCOK, a TÁNCÍRÁSOK és a MOTÍVUMOK összeállítója,
a BIBLIOGRÁFIA társösszeállítója,
a FILMEK és a LEXIKON munkatársa.

Az MTA BTK Zenetudományi Intézet tudományos főmunkatársa, a Magyar Táncművészeti Főiskola főiskolai tanára. Fő kutatási területe a Lábán-kinetográfia elmélete, a táncos mozdulat és a néptáncok formai elemzése, valamint a táncnotáció és az elemzés számítógépes támogatása. Számos gyűjtőutat szervezett, elsősorban Erdélyben, a Maros–Küküllő vidékén. Több pályázatot vezetett, az OTKA-támogatással 2009-2014 között futott projekt eredményeként közreadták az ugrós tánc típust bemutató monográfiásorozatot, valamint a *Néptánc Tudástár* rendszerét. Az International Council of Kinetography Laban, Board of Trustees jelenlegi elnöke, a Magyar Etnokoreológiai Társaság vezetőségének tagja.

Fülöp Hajnalka, MA — muzeológus, néprajzkutató,
a FILMEK munkatársa.

Az 1980-as évek közepétől számos néptáncgyűjtésen vett részt Erdélyben az MTA Zenetudományi Intézet kutatóival. Néprajzi végzettséget az ELTE BTK néprajz szakán szerzett 1997-ben. Intenzív terepmunkát a Kolozs megyei Inaktelkén végzett, eredményét szakdolgozatában dolgozta fel. 1998 őszétől a Néprajzi Múzeum muzeológusaként a *Textilgyűjteményt* gondozza, kiállítások kurátori feladatait látja el, valamint társadalomnéprajzi kutatások folytat. Számos tanulmányt publikált népviselet témában, az ugrós tánc típusról kiadott monográfiában elsőként adott áttekintő rendezést a táncos viseletekről.

Hanusz Zsuzsanna, MA — magyar nyelv és irodalom–esztétika szakos tanár,
a FILMEK munkatársa.

2005-ben végzett a pozsonyi Comenius Egyetem magyar nyelv és irodalom–esztétika szakán, 2011-ben néptáncpedagógusi diplomát szerzett a Magyar Táncművészeti Főiskolán. 2004 és 2011 között az Ifjú Szívek Táncszínház hivatásos táncosa volt. 2016-ban az ELTE Művelődéstörténet Doktori Programján abszolutóriumot szerzett, kutatási területe a 19. század első felének táncélete, a magyar nemzeti táncok kialakulása, és a reformkori sajtóban fellelhető tánc történeti vonatkozások feltárása. 2015-től a budapesti Szlovák Tanítási Nyelvű Gimnázium tanára.

Istvándi Judit, MA — néptáncpedagógus,
a FOTÓK és a KÉZIRATOK munkatársa.

2012-ben táncos és próbavezető BA, 2016-ban néptáncpedagógusi MA diplomát szerzett a Magyar Táncművészeti Főiskolán. Az elmúlt tíz évben óvodákban, általános és szakközépiskolákban a néptánc tartályat oktatta. 2010-ben

kapcsolódott be az MTA Zenetudományi Intézetben folyó archívumfejlesztési munkákba. Külső munkatársként részt vett a Néptánc Osztály OTKA NK 77922 számú pályázatának munkáiban, a Kézirattár és a Fotótár anyagát digitalizálta, és segítette adatbázisba rendezését. A *Néptánc Tudástár*, valamint a Népzenei Archívum fejlesztése érdekében jelenleg a Táncfotótár és a Népzenei Fotótár mutatókartonjait dolgozza fel.

Karácsony Zoltán, MA — néprajzkutató, táncfolklorista,

a FILMEK összeállítója,
a TÁNCOK és a LEXIKON munkatársa.

Az MTA BTK Zenetudományi Intézet tudományos segédmunkatársa. Egyetemi tanulmányait az ELTE BTK magyar nyelv- és irodalom, valamint néprajz szakán végezte. 1988-tól az MTA Zenetudományi Intézet Néptánc Osztályán dolgozott. 2001–2007 között a Hagyományok Háza Audio-video Osztályának, illetve Táncház Archívumának munkatársa volt. Néptáncgyűjtéseket főleg a magyar nyelvterület keleti részén végzett, s kutatásai során – Magyarországon kívül – megfordult még Németországban (Göttingen), Romániában (Erdély), Ukrajnában (Kárpátalja), Szlovákiában (Felvidék), és Oroszországban (Udmurt ASZK). Cikkei, tanulmányai különböző folyóiratokban, periodikákban és gyűjteményes kötetekben jelentek meg. Részt vett több kötet szerkesztésében. Az 1990-es években, valamint a 2000-es évek első évtizedében táncfolklorisztikát oktatott az ELTE Tanító és Óvopedagógusi Karán, a Magyar Táncművészeti Főiskolán és az ELTE BTK Folklor Tanszékén.

Kemecsei Zsolt, MsC — villamosmérnök, szoftverfejlesztő,

a *Néptánc Tudástár* adatbázisainak programozója.

1995-ben végzett a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Karán, Műszer- és irányítástechnika szakon. Látványtechnikai berendezések tervezésével és lézerek show-technikai alkalmazásával foglalkozott, majd vezető mérnökként ipari folyamatirányító rendszerek és műszerek fejlesztésében vett részt. 2001-től az egyik vezetője az Andocsek Kft-nek (2014-től: Andocsek Zrt.). A cég fő profilja számítógép-hálózatok és szerverek üzemeltetése, átalánydíjas rendszergazdai tevékenység, valamint webes programozás. 2008-ban a Medián Közvélemény- és Piackutató Intézettel közösen megalakították a Medián webDIAG Kft-t, ahol projektvezetőként weboldalak és internetes szolgáltatások rendelkezésre állásának monitorozásával foglalkozik. Vállalkozásai részeként az MTA BTK Zenetudományi Intézet rendszergazdája.

Kovács Dóra, MA — táncantropológus,

a KÉZIRATOK társösszeállítója,
a TÁNCOK munkatársa.

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum Szellemi Kulturális Örökség Igazgatóságának szakmai referense. A Szegedi Tudományegyetem Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszékén, néprajz–táncantropológia szakon 2012-ben BA,

2014-ben MA diplomát szerzett. Angol, német, román és francia nyelven beszél. Jelenleg a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Hungarológiai Doktori Iskolájának doktorandusza, kutatási témája a társadalmi nemi szerepek vizsgálata Magyarózd táncagyományában a 20. században. Kutatási eredményeit számos hazai és nemzetközi konferencián adta elő, tanulmányait különböző szakmai lapokban közli, recenzióval a néptánckutatás legújabb publikációira hívja fel a figyelmet.

Kukár Barnabás Manó, BA — táncantropológus, tudományos szakalkalmazott,
az ADATMUTATÓ összeállítója,
a LEXIKON és a BIBLIOGRÁFIA társösszeállítója,
a FILMEK, a TÁNCOK, a KÉZIRATOK, a TÁNCÍRÁSOK, a MOTÍVUMOK,
a TÁNC SZÓK és TÁNC DALLAMOK munkatársa.

A Szegedi Tudományegyetem néprajz-táncantropológia szakán folytatott tanulmányokat. 2008 óta terepkutatásokat végzett az erdélyi Mezőségen, a romániai Bihar és Arad megyékben, illetve Magyarország több településén. Megrendezett táncfilmzések és néprajzi filmek operatőre, fotográfusa. Főbb szakmai érdeklődési területei a digitális archiválás, az archív filmek restaurálása, a kinetográfia és a nemzetiségek néprajza. 2011 óta dolgozik az MTA BTK Zenetudományi Intézetében. 2013-tól a Magyar Etnokoreológiai Társaság titkára.

Máté Zsuzsanna, MA — magyar nyelv és irodalom szakos bölcsész,
a TÁNC SZÓK összeállítója.

Egyetemi tanulmányait az ELTE Bölcsészettudományi Karán végezte, jelenleg az ELTE BTK Nyelvtudományi Doktori Iskola hallgatója. Fő kutatási területe a táncszók nyelvi (formai, jelentésbeli, illetőleg funkcionális) vizsgálata. Néptáncterminológiai kérdésekkel is foglalkozik, eddigi kutatásai az énekes leánykörtáncok megnevezéseinek vizsgálatára irányultak. A Hagyományok Háza Folklor-dokumentációs Központjában – a Jövők öröksége XX.→XXI. című, EGT/Norvég Finanszírozási Mechanizmusok támogatásával megvalósuló projekt keretében – katalógizálóként dolgozott egy évig. 2012-től az MTA BTK Néprajztudományi Intézet adminisztratív munkatársa.

Molnár Péter, MA — népzeneész, népzene-tanár,
a FOTÓK társösszeállítója.

2000-ben diplomázott a Nyíregyházi Főiskola ének-zene–népzene szakán. A Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Karán Néprajz szakon tanulmányokat folytat. 2001-től a Hagyományok Háza munkatársa, jelenleg az Archiválási Osztály vezetője. Munkaterülete a folklórfelvételek archiválása, digitalizálása, nyilvántartása, tartalmi feltárása, adatbázis-építése és internetes közzététele. Néprajzi terepmunkát hangszeres népzene, népi tánczene témában Erdélyben, a Nyárad és a Felső-Maros mentén végzett. Népzenei nagybögösként különböző formációkban és produkciókban játszik.

Németh Gabriella, MA — földrajz szakos középiskolai tanár,
adatfeldolgozó munkájával hozzájárult a TÁNCÍRÁSOK elkészítéséhez.

A Magyar Táncművészeti Főiskolán 2002-ben néptánc szakirányú táncpedagógusi, a Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi karán 2007-ben néprajz szakos bölcsészdiplomát szerzett. Az ELTE Állam és Jogtudományi karán szakdolgozatát jog és néprajz témakörében 2015-ben védte meg. Az MTA Zenetudományi Intézet Néptánc Osztályának szervezésében 2002-ben és 2003-ban gyűjtőutakon vett részt a Maros–Küküllő vidékén. A Néptánc Osztály külső munkatársaként a Sulineten 2005-ben megjelent *A magyar néptáncok típusai* internetes oktatási anyagot publikációra készítette elő. Az MTF-re írt szakdolgozatában a magyar néptáncok adatait rendezte, amely alapul szolgált a TÁNCÍRÁSOK adatbázis kidolgozásához.

Pálfy Gyula (+2012), MA — néprajzkutató, táncfolklorista,
kutatómunkájával hozzájárult a TÁNC SZÓK elkészítéséhez.

1968 és 1970 ősze között a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskola diákja, majd rövid ideig honvéd. 1970-től tíz éven át táncolt a Timár Sándor vezette VDSz Bartók Béla Táncgyűttesben, ez idő alatt nyerte el a Népművészet Ifjú Mestere díjat. 1972 és 2012 között az MTA keretében a Népzene-kutató Csoportban, majd az MTA Zenetudományi Intézetében dolgozott. Fő feladata a filmarchívum és a kapcsolódó gyűjteményi egységek fejlesztése, gondozása és nyilvántartása volt. Etnográfus diplomát 1984-ben szerzett az ELTE Néprajz szakán. Több mint 80 alkalommal szervezett filmes gyűjtéseket a magyar nyelvterület számos részén, elsősorban Erdélyben, közel 30 000 méter filmet forgatott. Számos tanulmányt publikált a magyar és a román néptánc-hagyományról, közreműködött Martin György korábban kiadatlan vagy újrakiadásra kiválasztott műveinek nyomdai előkészítésében. Az ő szerkesztésében adta ki a Planétás Kiadó a *Néptánc Kislexikont* 1997-ben.

Selena Rakočević, PhD — népzene- és néptánc-kutató, egyetemi oktató,
a FILMEK munkatársa.

Kutatásai és publikációs tevékenysége középpontjában Bánát néptánc és népzenei diverzitása áll, multikulturális és multi-etnikus összefüggésben vizsgált eredményeit eddig négy könyvben adta közre. Jelenleg a belgrádi Művészeti Egyetem Zenei Karán a Népzene Tanszék docense, a Novi Sad-i Művészeti Egyetem Zene Tanszékén etnokoreológiát oktat. Az ICTM Study Group in Southeastern Europe vezetőségi tagja, a szervezet negyedik szimpóziumának szervezője. 2003 és 2012 között az ETHNO.COM nemzetközi népzenei fesztivál szervezőjeként tevékenykedett. Iránymutatása alapján az ETHNO.COM programja támogatta a népzene-ről folytatott kereszt- és sokszoros hálózatos párbeszédet. A *Néptánc Tudástár* számára a FILMEK adatbázis szerb táncneveit ellenőrizte.

Szókéné Károlyi Annamária — gyűjteménykezelő, tudományos ügyintéző,
adatfeldolgozó munkájával hozzájárult a FILMEK, a KÉZIRATOK
és az ADATMUTATÓ elkészítéséhez.

1970-től a Vargyas Lajos vezette MTA Népzene kutató Csoport asszisztenseként részt vett a Magyar Népzene Tára munkálataiban. 1974-től az MTA Zenetudományi Intézetében a Martin György vezette Néptánc Osztályon a Néptánc Archivum gyűjteményi egységeinek gondozását, fejlesztését látta el. Lányi Ágoston kineptográfustól elsajátította a táncírás alapfokú ismeretét és a táncok publikálásához szükséges táncírásrajzok készítésének technikáját. Martin György halála után Pesovár Ernő, majd Felföldi László vezetése alatt – az Archivum gondozása mellett – számos könyvön dolgozott a szerkesztők munkatársaként. 1980-tól önálló írásai és társszerkesztései mellett napjainkig mintegy 50 kiadvány jelent meg közreműködésével. 2012-től az MTA BTK Zenetudományi Intézet Népzene- és Néptánc kutató Osztályának és Archivumának keretében tudományos ügyintézőként dolgozik.

Takahashi Michiko, PhD — zenepedagógus,
a MOTÍVUMOK és a BIBLIOGRÁFIA munkatársa.

Pedagógiai kutató szakon szerzett MA végzettséget 1980-ban Japánban. Magyarországon zenei végzettségeit 1986 és 1996 között a kecskeméti Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézetben, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen, valamint az ELTE Tanárképző Főiskolai Karán szerzett, doktori disszertációját 2003-ban az ELTE Neveléstudományi Doktori Iskolájában védte meg. 1989-től a budapesti japán zenei óvodában és japán iskolában énektanárként dolgozott, 1994-től 1999-ig a Japán Énekegyüttest vezette. 1994 óta zenetörténetet és művészettörténetet tanít japánoknak a Művészetbarátok Körében. Az Ars et Musica művészeti társaság vezetőjeként magyar zenei kultúrát közvetít japánoknak. Kutatási területe elsősorban Kodály Zoltán zenepedagógiája. Jelenleg az MTA BTK Zenetudományi Intézet küldő munkatársaként részt vesz az intézet népijáték-gyűjteményének rendezésében, és előkészíti a NÉPI JÁTÉKOK adatbázis közlését a *Néptánc Tudástárban*.

Tallér Gábor — gyűjteménykezelő, tudományos ügyintéző,
a TÁNCDALLAMOK munkatársa.

1982-ben a Kaesz Gyula Faipari Szakmunkásképzőben orgonaépítőként végzett. 1985-ig a Fővárosi Művészi Kézműves Vállalat Orgonaüzemében, majd az Erkel Ferenc Könyv- és Zeneműboltban dolgozott. 1991 óta tudományos ügyintéző az MTA Zenetudományi Intézet Népzene Osztályán (ma Népzene- és Néptánc kutató Osztály és Archivum). Elsősorban a népzenei kottagyűjteménnyel és a hanganyagraktárral kapcsolatos feladatokat látja el.

Varga Sándor, PhD — néprajzkutató, etnológus, táncfolklorista,
a LEXIKON munkatársa.

A Szegedi Tudományegyetem Néprajz és Kulturális Antropológia Tanszékének adjunktusa, az itt folyó Choreomundus nemzetközi diplomát adó MA program oktatója. Az MTA BTK Zenetudományi Intézetének tudományos munkatársa. Főbb kutatási területei: táncantropológiai, táncfolklorisztikai és társadalomnéprajzi kutatások a Kárpát-medence falvaiban. 2002-óta oktat néprajzi, táncfolklorisztikai és antropológiai tárgyakat különböző magyarországi és külföldi egyetemeken, főiskolákon. Német felső-, angol közép- és román alapfokú nyelvismerettel rendelkezik. 2012-ben védte meg a *Változások egy mezőségi falu 20. századi tánc kultúrájában* című doktori disszertációját az ELTE Történettudományi Doktori Iskolában. A Néprajzi Társaság, az ICTM Study Group on Ethnochoreology és a Gesellschaft für Tanzforschung tudományos társaságok tagja, a Magyar Etnokoreológiai Társaság elnöke.

Vavrincz András, MA — népzeneész, népzene tanár,
az TÁNCDALLAMOK összeállítója.

Mérnöki végzettséget követően a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola ének-zene–népzene tanári szakán 2000-ben szerzett diplomát. 1974-től foglalkozik népzenevel, táncházakban, zenekari koncerteken zenekarvezető prímás. Számos alkalommal kísérte hivatásos és amatőr táncgyűttesek műsorát, népzenei lemezeken, kazettán, CD-ken zenészként, szerkesztőként, zenei rendezőként működött közre. Rendszeresen szervez népzenei gyűjtéseket szinte az egész magyar nyelvterületen, Somogy, Vas, Zala, Tolna, Nógrád, Gömör, Borsod, Abaúj, Zemplén, Szatmár, Bereg, Ugocsa, Máramaros megyében, a Felvidék, valamint az erdélyi Kalotaszeg, Mezőség, és Marosszék számos falujában. Népzenei tanulmányai a Magyar Művelődési Intézet Szakmai Házának *Népzenei Füzetek* sorozatában és a Planétás Kiadó hangszeres népzenei köteteiben jelentek meg. Az MTA Zenetudományi Intézetének külső munkatársaként részt vett az ugrós tánc típusról kiadott monográfiák munkálataiban, a *Régi magyar táncstílus: Az ugrós* című kötet társszerkesztője. A Tánc házi Kamara (ma Tánc ház Egyesület) alapító tagja.